

Številka: 06215-13/2019/60 32011

Datum: 19. 10. 2022

Vsem občinam

**ZADEVA: SEZNANITEV OBČIN Z VSEBINO POJASNILA MJU GLEDE NARAVE MANDATA ČLANOV
OBČINSKEGA/MESTNEGA SVETA**

Spoštovani,

skladno s 5. členom Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo, 158/20 in 3/22 – ZDeb; v nadaljevanju: ZIntPK) je Komisija za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: Komisija) samostojen in neodvisen državni organ, ki z namenom krepite učinkovitega delovanja pravne države in preprečevanja njenega ogrožanja s koruptivnimi dejanji v okviru in na podlagi zakonov samostojno izvršuje pristojnosti in opravlja naloge, določene v tem in v drugih zakonih.

V okviru svojih nalog in pristojnosti smo zaznali, da se je na ravni lokalne samouprave izoblikovala praksa in prepričanje, da so člani občinskega/mestnega sveta vezani na stališča in navodila svojih volivcev ter politične stranke, ki ji pripadajo in na katere listi so kandidirali na lokalnih volitvah. V konkretnih primerih to pomeni, da se od posameznega občinskega/mestnega svetnika pričakuje ali celo zahteva, da na sejah glasuje, kot je to predhodno dogovorjeno znotraj politične stranke, ne glede na svojo voljo in prepričanje. Morebitna odstopanja od večinskega prepričanja politične stranke pa so označena kot odklonska in koruptivna.¹

V zvezi z navedeno problematiko smo v konkretni zadevi zaradi suma kršitve integritete² uradne osebe³ (župana) obravnavali očitke o vplivanju na člana občinskega sveta glede glasovanja na seji občinskega sveta.

V postopku predhodnega preizkusa prijave smo od Ministrstva za javno upravo (v nadaljevanju: MJU), Direktorata za javno upravo, Direktorata za lokalno samoupravo, nevladne organizacije, politični sistem pridobili pojasnilo oziroma odgovor iz vsebine katerega izhaja, da veljavna zakonodaja za člane občinskega/mestnega sveta ne določa, da ti niso vezani na navodila, kot je to določeno za poslance v prvem odstavku 82. člena Ustave RS (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121, 140, 143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90, 97, 99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a; URS) in v 2. členu Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 39/11 in 48/12; ZPos). Kljub temu je narava mandata članov občinskega/mestnega sveta identična mandatu poslanca. Razmerje med volivci in izvoljenimi člani občinskega/mestnega sveta je z vidika obsega pravice, da zastopajo svoje volivce, enako. Tudi člani občinskega/mestnega sveta niso vezani na

¹ »Korupcija« je vsaka kršitev dolžnega ravnanja uradnih in odgovornih oseb v javnem ali zasebnem sektorju, kot tudi ravnanje oseb, ki so pobudniki kršitev, ali oseb, ki se s kršitvijo lahko okoristijo, zaradi neposredno ali posredno obljubljenih, ponujenih ali dane oziroma zahtevanih, sprejetih ali pričakovanih koristi zase ali za drugega (1. točka 4. člena ZIntPK).

² »Integriteta« je pričakovano delovanje in odgovornost posameznikov in organizacij pri preprečevanju in odpravljanju tveganj, da bi bila oblast, funkcija, pooblastilo ali druga pristojnost za odločanje uporabljena v nasprotju z zakonom, pravno dopustnimi cilji in etičnimi kodeksi (3. točka 4. člena ZIntPK).

³ »Uradne osebe« so funkcionarji, uradniki na položaju in drugi javni uslužbenci, uslužbenci zaposleni v Banki Slovenije, poslovodne osebe in člani organov upravljanja, vodenja in nadzora v subjektih javnega sektorja (9. točka 4. člena ZIntPK).

stališča in navodila svojih volivcev (t. i. reprezentativni mandat). Izvoljeni člani občinskega/mestnega sveta ne predstavljajo posameznih volivcev niti volilne enote, v kateri so izvoljeni, pač pa vse volivce v občini. Zato ne odgovarjajo volivcem niti jih ti ne morejo odpoklicati. Reprezentativni mandat omogoča članom občinskega/mestnega sveta, da ravnajo v skladu s svojo vestjo in prepričanjem in da so pravno neodvisni oziroma nevezani od stališč in navodil političnih strank, različnih formalnih in neformalnih združenj in posameznikov, tudi župana. Pravna neodvisnost (nevezanost) članov občinskega/mestnega sveta pa ne pomeni, da ne obstaja politična odvisnost oziroma vezanost na določeno skupino volivcev ali politično stranko, ki ji pripadajo in na katere listi so kandidirali na lokalnih volitvah. MJU je na koncu še dodal, da do sedaj niso prejeli vprašanj s predmetnega področja, zato se do tega niso opredeljevali niti niso občinam podajali mnenj s takšno vsebino.

Menimo, da je treba zaznane nejasnosti glede narave mandata članov občinskega/mestnega sveta odpraviti.

Prosimo, da z vsebino tega dopisa seznanite člane občinskega/mestnega sveta.

Lepo pozdravljeni.

Pripravila:
mag. Martina Vodušek
NADZORNICA SVETNICA

Simon SAVSKI
NAMESTNIK PREDSEDNIKA

Poslati:

- naslovníkom (po e-pošti),
- MJU, Direktorat za lokalno samoupravo, nevladne organizacije in politični sistem – v vednost (po e-pošti na naslov: gp.mju@gov.si).